

Spm. nr. S 1555

6) Til statsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Mener regeringen, at det er vigtigst, at der er en fælles europæisk linje i spørgsmålet om en Irak-krig, eller at enighed med USA – med eller uden FN-mandat – vejer tungere?«

Villy Søvndal (SF):

Jeg er enig i, at man skal passe på ikke at opføre sig på en måde, der derefter udvikler sig til noget, man ikke kan styre. Det synes jeg også amerikanerne må overveje både efter Saddam Hussein og også efter Osama bin Laden og andre, de tidligere har haft helt tæt alliance med. Det er jeg enig med statsministeren i.

Det er jo en klar sag, at der i den her diskussion har været en meget stor deling mellem europæiske synspunkter og amerikanske synspunkter. Amerikanerne har hele tiden kørt den meget konfrontatoriske linje, der hedder: Vi vil slå til, når det passer os. Det fremgik også af Bushs tale til nationen i nat, hvorimod nogle europæiske lande har udtrykt den besindige holdning; jeg synes i den her sammenhæng specielt Frankrig og Tyskland har gjort det.

Kl. 14.00

Statsministeren har jo lige afsluttet EU-formandskabet, og havde et ønske om at finde større europæisk enighed i udenrigspolitiske spørgsmål. Derfor spørger jeg: Hvad er vigtigst i den her sag for statsministeren, at orientere sig mod Europa eller orientere sig mod venskabet med Bushregeringen?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg ser ikke noget modsætningsforhold. Det ene udelukker ikke det andet, tværtimod. Det centrale mål her er at få Irak afvæbnet; det er at forhindre, at Saddam Hussein kan bruge masseødelæggelsesvåben mod os. Både FN, EU og USA finder en afvæbning af Irak helt afgørende, og for at nå det mål så skal der til stadighed lægges et maksimum af pres på Saddam Hussein og det irakiske regime. Derfor er det helt afgørende, at det internationale samfund står sammen om den opgave.

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes måske ikke, det er klogt af statsministeren at benægte det, der i hvert fald er synligt for enhver, der er i stand til at se og læse, nemlig at der er forskellige opfattelser af det her. Det

må statsministeren dog indrømme. Ikke kun mellem regeringerne, men jo i langt højere grad, hvis vi går ned i befolkningerne.

I et land som England er der 82 pct. af befolkningen, der adværer imod en krig. I et land som Frankrig er det på samme niveau. Selv i et land som Danmark, ifølge en meningsmåling i Politiken i søndags, er der et flertal, der er imod en krig – også selv om FN går ind og sanktionerer det. Det overrasker mig, at der er så klare holdninger i befolkningen.

Derfor er det her jo både en konflikt mellem USA og Europa eller den nuværende amerikanske regering og Europa, og også i høj grad en folkelig konflikt, hvor der slet, slet, slet ikke i noget europæisk land er forståelse for nødvendigheden af ikke at lade våbeninspektionen få lov til at afslutte deres arbejde; hvor der ikke er forståelse for den konstante krigstromme, der lyder fra USA, og de konstante trusler.

Der spørger jeg så statsministeren igen: Var det ikke vigtigere at prøve at danne en europæisk platform, der også siger, at vi har en anden tradition for at løse konflikter, end USA har? Vi har aldrig været så hurtige på at trække os som den nuværende amerikanske præsident. Måske er det netop derfor, at vi med hensyn til konfliktløsning i verden er kommet længere i de konflikter, vi har været vant til at leve med i det europæiske rum, end amerikanerne.

Eller spurgt modsat: Er der ikke noget farligt ved, at en europæisk leder som statsministeren i den grad er underdanig over for amerikanske synspunkter, som tilfældet er, således at næsten uanset hvad der kommer fra USA, så lyder statsministerens svar: Hvad fatter gør, er altid det rigtige?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne sige til hr. Villy Søvndal, at de andre traditioner for konfliktløsning, som hr. Villy Søvndal henviser til at vi europæere har brugt i tidens løb, sandelig ikke har vist sig at være særlig effektive. Nu behøver vi ikke at gå helt tilbage til situationen i 1930'erne og 1940'erne for at se eksempler på, at den europæiske model til konfliktløsning bestemt førte til fiasko: krig, tragedie.

Vi kunne også gå op til vor egen tid, hvor vi europæere demonstrerede en tragisk afmagt, når det virkelig gjaldt. Lad mig f.eks. nævne borgerkrigene på Balkan fra nyere tid, hvor vi europæere overhovedet intet kunne, hvor der ingenting skete, før amerikanerne kom. Hvor